

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060206

DOM
2018-04-20
Stockholm

Mål nr
M 7139-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-07-18 i mål nr M 2296-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljönämnden i Hässleholms kommun

Motpart

ÅE

SAKEN

Miljösanktionsavgift på fastigheten A i Hässleholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och Miljööverdomstolen Miljönämndens i Hässleholms kommun beslut den 8 maj 2017 i ärende nr 2017-000875.

Dok.Id 1404567

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Hässleholms kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut den 8 maj 2017.

ÅE har motsatt sig ändring.

UTVECKLAN AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN M.M.

Miljönämnden har anfört huvudsakligen följande:

ÅEs stuga hyrs ut och det finns tillgång till bubbelpool. Hon marknadsför stugan som en spa-anläggning. Eftersom vattenvolymen i ett bubbelbad är liten kan bakterietillväxten bli snabb. Det kan innebära risk för hälsan för badande, exempelvis med legionella. Verksamhetsutövaren behöver ha egenkontroll med provtagning och i övrigt känna till riskerna med bubbelpool samt ha rutiner för att undvika riskerna. Allmänheten ska inte behöva ha den kunskap som behövs för att göra en riskbedömning om det är säkert att bada i en bubbelpool som hyrs ur kommersiellt. ÅE kan inte friskriva sig ansvar genom att anslå information om att badandet sker på egen risk.

Anmälningssplikten syftar till att tillsynsmyndigheten ska få kännedom om verksamheter som kan innebära särskilda risker för människors hälsa. För att kommunens tillsyn enligt miljöbalken ska vara effektiv och förebygga olägenheter krävs att kommunen får kännedom om nya verksamheter.

Badanläggningen kan inte anses vara avsedd enbart för privat bruk. Genom annonsering och kommersiell uthyrning är den tillgänglig för allmänheten och torde då också vara anmälningsspliktig. Eftersom anläggningen inte har anmälts till miljökontoret bör miljöstraff tas ut.

ÅE har anfört bl.a. följande:

Hon hyr ut en stuga med plats för totalt sex personer och på tomten finns ett bubbelbad. Bubbelbadet ingår inte i hyran utan de gäster som vill bada gör det helt på eget bevåg och egen risk. Information om detta finns skriftligt vid stugan. Bubbelbadet är inte avsett för allmänheten. Alla sällskap nyttjar inte bubbelbadet. Uppskattningsvis används badet av 20 gäster om året. Hon har bedömt att antalet användare av bubbelbadet inte rimligtvis kan uppfylla begreppet ”många människor” i 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och har därför inte gjort någon anmälan. Hon anser inte att det är fokus på bubbelbadet i marknadsföringen. Hemsidan fokuserar mest på stugornas rofyllda läge och planlösning med närhet till naturupplevelser. Hon är medveten om riskerna med verksamheten och utför regelbundet kontroller av vattnet för att säkerställa att det är rätt klorhalt och ph-värde. Vattenbyte och rengöring av bubbelbadet sker regelbundet vid behov.

Folkhälsomyndigheten har yttrat sig och angett huvudsakligen följande:

Folkhälsomyndigheten delar miljönämndens bedömning att bubbelpoolen på fastigheten A är anmälningspliktig enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Bubbelpoolen är en del av en kommersiell verksamhet som marknadsför sig som ett spa. Folkhälsomyndigheten anser att en anläggning som marknadsförs på detta sätt och tillhandahålls för betalande gäster får anses vara upplåten åt allmänheten.

Anmälningsplikten av bassängbad ger förutsättningar för en effektiv tillsyn genom att tillsynsmyndigheten får kännedom om verksamheten på ett tidigt stadium. Av motiven till den tidigare gällande hälsoskyddslagen framgår att anmälningsplikt infördes mot bakgrund av att tillsynsmyndigheten, utan kännedom om verksamheten, annars skulle få svårigheter att genomföra vattenkontroll. Idag sker tillsynen av bassängbad oftast genom uppföljning av verksamhetens egenkontroll. Folkhälsomyndigheten bedömer dock att behovet av att få en tidig kännedom om verksamheten kvarstår. Uppföljningen av egenkontrollen innebär bl.a. att kontrollera att verksamhetsutövaren sköter verksamheten på ett sätt som hindrar uppkomst av hälsorisker.

En bubbelpool kan, om den inte sköts rätt, innebära risker för de badande i form av kroppsliga besvär eller sjukdom. För att minimera riskerna för smittspridning är det viktigt att rening av vattnet, desinfektionsmetoder och skötsel av bubbelpoolen fungerar på ett korrekt och effektivt sätt. Bubbelpooler har en liten vattenvolym i förhållande till antalet badande, och vattenrörelserna gör att mer föroreningar i form av exempelvis organiskt material, hår och hudavskrap frigörs från varje badande. Vattnet i bubbelpooler håller dessutom ofta en temperatur nära kroppstemperatur och syresätts genom luftning. Sammantaget gynnar detta tillväxten av bakterier såsom legionella och *Pseudomonas aeruginosa*.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH, är det förbjudet att utan anmälan driva eller arrangera bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor. En sådan anmälan ska göras till den kommunala nämnden i den kommun där verksamheten avses drivas eller arrangeras.

Enligt 30 kap. 1 § miljöbalken ska en miljöstraffavgift betalas av den som påbörjar en verksamhet som är anmälningspliktig utan att anmäla den. Påbörjas en sådan verksamhet som avses i 38 § FMH utan anmälan, ska en straffavgift om 3 000 kr betalas enligt 3 kap. 3 § förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter.

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Bassängbad, t.ex. bubbelpooler, är en miljö som kan innebära en risk för spridning av smitta och kan därmed utgöra hälsorisker.

ÅE hyr ut en stuga med tillgång till bubbelpool via en hemsida på internet. Stugan hyrs ut under hela året, antingen per dag eller veckovis mot betalning. Anläggningen marknadsförs som ett spa. En anläggning med pool som drivs på detta sätt får anses vara upplåten åt allmänheten. Den bubbelpool som hyresgästerna i ÅEs verksamhet har möjlighet att använda är därmed en sådan bassäng som omfattas av anmälningsplikten i 38 § FMH.

Anläggningen har inte anmälts till miljönämnden.

ÅE har inte anfört någon omständighet som innebär att det skulle vara oskäligt att ta ut en miljöstraffavgift.

Mark- och miljööverdomstolen bedömer att det finns förutsättningar att besluta om miljöstraffavgift och att överklagandet ska bifallas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Mikael Hagelroth, referent, och hovrättsrådet Malin Wik samt tekniska rådet Yvonne Eklund.

Föredragande har varit Linda Ålander.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-07-18
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2296-17

KLAGANDE
ÅE

MOTPART
Miljönämnden i Hässleholms kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT
Miljönämndens beslut den 8 maj 2017 i ärende nr 2017-000875, se [bilaga 1](#)

SAKEN
Miljösanktionsavgift på fastigheten A i Hässleholms kommun

DOMSLUT
Mark- och miljödomstolen upphäver miljönämndens beslut.

Dok.Id 407110

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Miljönämnden i Hässleholms kommun (nämnden) beslutade den 8 maj 2017 att ÅE ska betala 3 000 kr i miljösanktionsavgift för överträdelse av 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för att inte ha anmält bassängbadsverksamhet.

YRKANDEN M.M.

ÅE har överklagat nämndens beslut och, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut. Till stöd för sin talan har hon anfört i huvudsak följande.

Miljönämnden uppmanade henne den 16 december 2016 att göra en anmälan om att hon bedriver en miljöfarlig verksamhet genom att det finns en bubbelpool på tomten till stugan som hon hyr ut. Strax därefter ringde hennes man till nämnden och berättade att bubbelbadet inte ingår i hyran utan de gäster som vill bada gör det på eget bevåg och risk. Skriftlig information om detta finns vid stugan. Varje gäst får själv göra en egen risk- och konsekvensanalys och utifrån den ta ställning till om de ska nyttja badet eller inte. Hon och hennes man uppfattade att det muntliga svar som gavs var godtagbart och därför har ingen anmälan inkommit. Miljönämnden var otydlig i sin begäran om att få in detta skriftligt.

Den 18 april 2017 kom nästa skrivelse från miljökontoret, där de ansåg att hon ska betala 3 000 kr i miljösanktionsavgift. Den 8 maj 2016 yttrade hon sig över skrivelsen och anförde bl.a. följande.

Bubbelbadet är inte avsett för allmänheten utan endast för de som befinner sig i stugan, vilken är anpassad för sex personer. Bubbelpoolen får endast användas av de personer som befinner sig i stugan, d.v.s. max sex personer. Att nyttja bubbelpoolen är gratis. Tilläggas ska att alla sällskap inte nyttjar bubbelbadet. Uppskattningsvis används badet av 20 gäster om året. Hon har bedömt att antalet användare av bubbelbadet inte rimligtvis kan uppfylla begreppet ”många

människor” som återfinns i 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, och har därmed ansett att hon inte behöver göra någon anmälan.

Nämnden har vidhållit sitt beslut och anført i huvudsak följande.

Det är uppenbart att den aktuella poolen omfattas av anmälningsplikten i 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Stugan marknadsförs som SPA Skyrup och stor vikt läggs vid tillgången till bad och bastu. Erbjudandet får antas vara riktat till allmänheten. Poolen uppges rymma sex personer och stugan finns till uthyrning under hela året. Att poolen vid en spa- anläggning endast skulle användas av 20 personer, d.v.s. vid ca tre tillfällen per år bedöms mindre troligt. En bubbelpool som upplåts under en så stor del av året får förutsättas användas av många människor. Även Folkhälsomyndighetens bedömning är att anläggningen ska anses vara anmälningspliktig

Att överlåta bedömningen av badsäkerheten till gästerna står helt i strid med intentionerna i miljöbalken (1998:808) avseende verksamhetsutövarens egenkontroll. Bassängbad vid de temperaturer som vanligen förekommer i ett bubbelbad medför risk för tillväxt av mikroorganismer och bildning av kemiska föreningar. Dessa kan orsaka infektioner och flera olika sjukdomar. Det är därför angeläget att verksamheten anmäls till nämnden, så att tillsyn kan bedrivas. – Nämnden har åberopat dokumentation från verksamhetens hemsida samt kopia av brevväxling med företrädare för Folkhälsomyndigheten.

DOMSKÄL

Bestämmelser om miljöstraffsavgifter finns i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 30 kap. 1 § miljöbalken, och för prövningen relevanta bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Bestämmelsen om anmälningsplikt i 38 § första stycket, andra punkten i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är tillämplig beträffande ”bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många

människor”. Frågan är huruvida den bubbelpool som avses i detta mål faller in under nämnda kriterier.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att ÅE erbjuder korttidsuthyrning av en stuga, där det finns tillgång till bubbelpool för sex personer. Det framgår vidare att gästerna inte behöver betala särskilt för att använda bubbelpoolen. Även om stugan synes hyras ut till olika representanter för allmänheten och inte enbart till släkt eller vänner, så är det ändå fråga om upplåtelse till enskilda personer på ett sätt som rimligen inte bör jämföras med att upplåta bubbelpoolen till allmänheten. Det kan här inte heller vara fråga om att bubbelpoolen används av ”många människor” i den mening som avses enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och miljöstraffavgiften ska därför upphävas.

Det bör noteras att miljöbalkens bestämmelser, t.ex. om hänsyn och försiktighetsmått är tillämpliga på verksamheten, att nämnden ansvarar för tillsynen över denna och kan i den egenskapen ställa krav t.ex. på kontroll av vattenkvalitet etc.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 8 augusti 2017.

Anders Bengtsson

Catharina Hederström

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Anders Bengtsson, ordförande, och tekniska rådet Catharina Hederström. Föredragande har varit beredningsjuristen Johanna Forsberg.